

NAMN ATT MINNAS

KJELL-OLOF FELDT

Arbetarna i arbetarpartiets ledning blir alltmer sällsynta. De börjar anta karaktären av en politisk kuriositet, en social anakronism, en historisk relik från det forna klassamhällets dagar. I meritokratiens och teknokratiens samhälle är det nästan något av buskteater över dem. Statsministern och partiledaren Tage Erlander är i sin regering omgiven av professionella politiker med akademisk och/eller administrativ bakgrund. Och de få kvarvarande kroppsarbetarna vid konseljbordet gör sitt bästa för att glömma sitt ursprung. Vem talar en national-ekonomisk rotväliska som överträffar till och med fackmännens om inte Gunnar Sträng? Vem kan vara mer intetsägande diplomatisk än Torsten Nilsson? Och vem håller sig med kostligare säkerhetspolitiska undanflykter och dyrbarare skyllor än "regeringens mest välklädde ledamot" Sven Andersson?

I nästa generation av arbetarpartiets ledare är det redan camp att ha varit arbetare, att ha gått den långa vägen. Nu går man den korta vägen direkt från universitetet till Kanslihuset, man handplockas av partiledningens talangscouter och blir en politruk, som med partimeriternas hjälp avancerar, snabbt och säkert, till regeringsmaskineriets topposter.

Ett exempel på den nya, strömlinjeformade typen av så att säga yrkesmässiga socialdemokrater är statsrådet Krister Wickman. Ett kanske ännu bättre är hans efterträdare som stats-

sekreterare i finansdepartementet, Kjell-Olof Feldt.

*

Det finns ett uttryck, som ständigt dyker upp, när Kjell-Olof Feldt kommer på tal: "klok som en hund". Det fälldes 1961 av ingen mindre än statsminister Erlander och utvecklingen har hittills inte gjort någonting för att jäva det. Egentligen är komplimangen en smula tvetydig. Man kan som bekant inte lära gamla hundar sitta, men hos unga hundar visar sig klokheten ofta nog just i mottagligheten för låt oss alldeles utan omsvep kalla det dressyr. De kan lära sig sitta vackert, lägger man en sockerbit på deras nos kan de lära sig att knycka på huvudet så att de fångar den i gapet, de kan lära sig jaga då drevet går och apportera bytet och när husse kommer viftar de på svansen.

Första gången han tilldrog sig allmän uppmärksamhet var året efter det att Erlander formulerade sitt omdöme. Feldt framträdde då som valkommentator i TV. Det gjorde han utomordentligt: skickligt och ändå ganska sakligt, snabb i uppfattningen, med välavvägda omdömen, modest och sympatisk. Ingen som såg och hörde honom kunde tveka om att han måste vara en av socialdemokratins framtidsmän. Det var uppenbart att Erlander satsat på rätt häst — förlåt hund.

Han var den gången, just bliven 30, budgetsekreterare i finansdepartementet. Hur kom han dit? Ja, det är ganska lärorikt att följa hans bana, som

kan sägas vara mönsterbildande för socialdemokratiska proffs. Fastän född i det röda Holmsund intresserade han sig inte under uppväxttiden för politik, var inte ens med i SSU, och när han började studera i Uppsala, påstås det ha varit på håret att han gått med i Verdandi. Men han anslöt sig i stället till Laboremus. Där kom han med i ett gäng, till vars ledande andar hörde sedermera skjutjärnsjournalisten Herbert Söderström och de diskuterade världsgåtorna på Kajsas kaffestuga med sådan frenesi att enligt malisen föreningens medlemsantal steg först när de lämnat Uppsala. Laboremus-gängets medlemmar hjälpte fram varann i enlighet med principen "bors-ta mig på ryggen" och efter det att Feldt 1956 avlagt sin pol. mag. kom han snart in i partiets administrativa karriär. År 1958 anlätades han för att skriva en bilaga till pensionsutredning-

en, 1959 blev han sekreterare i värdesäkringskommittén, 1962, som nämnts, budgetsekreterare och efter sitt med glans bestådda eldprov i TV ansågs han mogen att år 1963 bli redaktör för partitidskriften Tiden.

Som journalistisk merit kunde han anföra att han varit redaktör för Socialdemokratiska Studentförbundets tidskrift Libertas och även om det framlidna regeringsorganet Stockholms-Tidningen på sin tid gjorde gällande att han var mera njutbar i muntlig än i skriftlig form, hindrade det honom inte från att skriva åtskilligt. I en bokrecension i Tiden skrev han exempelvis vid ett tillfälle att våra handels-högskolor hyser en medveten strävan att inympa ensidig lojalitet mot företagavärlden och skapa främlingsskap mot samhället hos blivande civilekonomer. Fritz Alm i Svenska Civilekonomföreningen replikerade att sådana

generaliseringar borde förbehållas buskteatrarna, "där de i regel bejublas, om vädret är vackert".

Men Kjell-Olof Feldt fortsatte utan att låta sig bekommas, piggt gläfsande "som en terrier", säger hans vänner, sin utstakade bana. År 1964 blev han byråchef i finansdepartementet och samtidigt sekreterare i Pressutredningen, sorglig i åminnelse. Dess betänkande med "visionen" av en statsunderstödd och därmed statskontrollerad press, var en herostratiskt ryktbar produkt. Högers ungdomsförbund framhöll i en protestskrivelse till Tage Erlander med all rätt att sekreteraren framdrivit utredningens majoritetsuppfattning i stället för att formulera ledamöternas ståndpunkter. Men det var ju just vad Erlander önskat — det var därför han till utredningens sekreterare valt inte en objektiv och pressakkunnig person utan just en man, lyhörd för husbondens röst. Nästa år utsågs Feldt till budgetchef i finansdepartementet och nu har han alltså efter ytterligare två år utnämnts till Wickmans efterträdare som statssekreterare i departementet.

Vad finns mer att säga? Han har ett radhus i Bromma, en sommarstuga på Ljusterö, en fru som är utbildad skoltandsköterska och tre rara ungar under 10 år. Han är en av socialdemokratins mest anlitade resetalare och gör sig bra i alla sammanhang: han ser väl ut, särskilt sedan det revolu-

tionära hårsvallet offrats på den byråkratiska korrekthetens altare, han kan till skillnad från Sträng tala begripligt också om ekonomi, han är intelligent utan att snobba med det och framför allt verkar han trovärdig, rimlig och vettig. Han har blivit kallad "en av dessa smålömska glidare mellan politisk dröm och byråkratisk verklighet", men han gör till skillnad från vissa andra inte något smålömskt intryck, det är — hade man så när sagt — det värsta.

Från hans yngre dar berättas det att han en gång lanserades till ordförandeposten i en förening, men att motståndarna avslöjade att han räknat fullkomligt galet under sin tid som kassör. Han försvarade sig med att han räknat på en skrivmaskin — föreningen hade ingen räknemaskin. Han blev inte vald. Numera säger de som följt hans verksamhet i finansdepartementet att prognosen för Sveriges ekonomiska utveckling blir bättre och bättre för var gång han stiger i graderna — och avlägsnar sig från det förrådiska, direkta sifferarbetet.

Ur den synpunkten borde man ha anledning att se fram mot hans utnämning till finansminister. Men frågan är om inte det allra bästa för Sveriges ekonomiska utveckling vore att han, förslagsvis efter 1968 års val, bereddes tillfälle att syssla med något annat än statens finanser.

G. U.

Lycklig den
som har råd.
Råd att kunna göra
det man vill.
När man vill.
Att kunna
gripa tillfället
när det kommer.
Ett förmånligt köp.
En god
penningplacering.
Råd skaffar man sig
genom att lånspara
i Din Bank.
Regelbundet.
Då får man
rätt att låna.
Efter 20 månader
hela två gånger
sparbeloppet.
Det kallas
Din Banks
dubbelsparlån.

**SKANDINAVISKA
BANKEN**